

Uppföljning och Kontroll
Dennis Gustafsson
Kvalificerad Handläggare
010-486 36 27
dennis.gustafsson@arbetsformedlingen.se

Datum
2025-09-11

Arbetsförmedlingens remissvar: Arbetslivskriminalitet – upplägg – verktyg och åtgärder – fortsatt arbete. SOU 2025:25

Arbetsförmedlingen lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker flera av delegationens förslag som syftar till att motverka arbetslivskriminalitet genom att stärka den svenska arbetsmarknadsmodellen och välfärdssystemens integritet.

Myndigheten instämmer i att det finns stora möjligheter att minska missbruket av subventionerade anställningar genom en bättre och mer resursstark kontrollverksamhet, utvecklat författningsstöd och en översyn av stödformernas konstruktion.

Myndigheten betonar vikten av tydligare krav vid subventionerade anställningar, exempelvis att ställa krav på kollektivavtal eller försäkringar vid nystartsjobb, för att främja sund konkurrens och motverka arbetslivskriminalitet.

För att effektivisera kontrollen av subventionerade anställningar anser Arbetsförmedlingen att det behövs mer resurser för att stärka utredningsarbetet, utveckla tekniskt stöd och utöka analyskapaciteten. Myndigheten är också positiv till ett volymtak för hur många subventionerade anställningar en arbetsgivare får ha, men anser att en djupare utredning behöver göras då behoven varierar.

Vidare tillstyrker Arbetsförmedlingen förslaget om en samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter som ett verktyg för att förhindra oseriösa företag från att få offentliga uppdrag. Slutligen betonas att en trygg och samordnad identitetsförvaltning är nödvändig för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Arbetsförmedlingen har i övrigt inga synpunkter.

Datum
2025-09-11

Arbetsförmedlingens synpunkter

Kapitel 6 – Åtgärder mot arbetslivskriminalitet

6.2 Kontroller, samverkan, informationsutbyte, styrning och uppföljning är avgörande

Arbetsförmedlingen instämmer i delegationens bedömning att kunskapshöjande insatser är av stort värde för arbetet mot arbetslivskriminalitet och att det finns anledning till ytterligare insatser på detta område. För att få en mer sammanhållen praktisk hantering av kommunikationsinsatser föreslår Arbetsförmedlingen att särskilda medel för detta enkom ska gå till Arbetsmiljöverket i stället för att det läggs in i de anslag som går ut till samtliga myndigheter i samverkan mot arbetslivskriminalitet.

6.4.2 Allmänt om den svenska arbetsmarknadsmodellen

Arbetsförmedlingen tillstyrker delegationens förslag om att överväga åtgärder för att stärka den svenska arbetsmarknadsmodellen. Utöver de nya regler för nystartsjobb som infördes under året anser myndigheten att krav på att anställningsförmåner ska erbjudas enligt kollektivavtal eller i väsentliga delar likvärdigt kollektivavtal sannolikt skulle bidra till mer sunda arbetsvillkor och konkurrensförhållanden samt att motverka arbetslivskriminalitet.

Kapitel 6.11 - Skydd för välfärdssystemen

Arbetsförmedlingen tillstyrker delegationens förslag om att regeringen bör säkerställa att förvaltningsanslaget är stort nog för att myndigheten ska ha tillräckligt med resurser för förbättringar och utövning av en effektiv kontroll av subventionerade anställningar.

Arbetsförmedlingen ser behov av att utveckla ett mer träffsäkert och effektivt tekniskt stöd, utveckla analysverksamheten på området och kontrollutredningskapacitet. Myndigheten har äskat medel kommande år för att bland annat anställa fler utredare som en del i att öka utredningstakten.¹ Avseende det förebyggande arbetet vill Arbetsförmedlingen även öka antalet kontrollbesök hos arbetsgivare och leverantörer med syftet att i större utsträckning identifiera och stoppa oseriösa aktörer. Arbetsförmedlingen ser även positivt på de förslag som presenteras i den statliga utredningen 2025:74.

6.11.4 – Subventionerade anställningar

De subventionerade anställnings- och stödformer som myndigheten ansvarar för är sårbara för arbetslivskriminella upplägg och kan även bidra till att snedvrider konkurrens. Arbetsförmedlingen instämmer i att ett volymtak över antal subventionerade anställningar en enskild arbetsgivare får uppbära kan minska riskerna för systematiskt missbruk.

¹ Arbetsförmedlingens budgetunderlag 2026–2028, s.12, Dnr Af-2024/0096 0095

Datum
2025-09-11

Dock som delegationen också anger bör frågan utredas ytterligare då risken för missbruk av subventionerade anställningar varierar med typ av stöd och för att begränsningar i program och åtgärder kan vara kontraproduktivt gentemot grupper som är i behov av subventionerade anställningar för att komma ut i arbete.

Arbetsförmedlingen tillstyrker även delegationens förslag om att regeringen bör göra en översyn av nystartsjobbets utformning som komplement till nyligen införda förändringar. Nystartsjobb är en av de statliga ersättningar som har störst andel skattade felaktiga utbetalningar. Till det kommer även att nuvarande regelverk är rättighetsbaserat och inte utformat på ett sådant sätt att det ger myndigheten förutsättningar för att motverka felaktiga utbetalningar på ett sådant sätt som krävs, exempelvis genom en arbetsmarknadspolitisk bedömning, förfrågan om samråd med fackliga parter och tätare uppföljningar.

Kapitel 6.14.2 – En samordnad registerkontroll för upphandlande myndigheter och enheter med mera

Arbetsförmedlingen tillstyrker delegationens förslag om att leverantörskontrollutredningens förslag i SOU 2023:43 bör genomföras. I Arbetsförmedlingens remissvar för denna utredning har myndigheten uttryckt ett stort behov av kontrollmöjligheter för att stoppa oseriösa leverantörer och därför tillstyrkt flera förslag som skulle ge myndigheten bättre förutsättningar till detta. Ett system med samlad registerinformation om företag bedöms fortsatt kunna vara ett värdefullt verktyg för att motverka missbruk av bolag och ideella föreningar samt för att förhindra oseriösa aktörer i tilldelandet av offentliga kontrakt.

6.18 Stärkt identitetsförvaltning

Brister i identitetsförvaltningen medför betydande risker för myndigheter och välfärdsystemet. En säker och effektiv identitetsförvaltning är en förutsättning för att myndigheter ska kunna fullgöra sina uppdrag på ett rättssäkert och effektivt sätt. Myndigheten tillstyrker därför delegationens förslag om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att utforma en säker och sammanhållen identitetsförvaltning.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Maria Hemström Hemmingsson

Dennis Gustafsson

Datum
2025-09-11

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson. Ärendet har föredragits av kvalificerade handläggaren Dennis Gustafsson.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även ekonomidirektören Annela Yderberg, tillförordnade enhetschefen Caroline Handfast och sektionschefen Stefan Wedin deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.